

PL

EUROPEJSKI
TRYBUNAŁ
OBRACHUNKOWY

2018

Kontrola agencji UE w skrócie

Wprowadzenie do sprawozdania rocznego
dotyczącego agencji UE za rok 2018
opublikowanego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy

EUROPEJSKI
TRYBUNAŁ
OBRACHUNKOWY

2018

Kontrola agencji UE w skrócie

**Wprowadzenie do sprawozdania rocznego
Europejskiego Trybunału Obrachunkowego
dotyczącego agencji UE za 2018 r.**

Spis treści

	Punkty
Streszczenie	I-IV
Zakres kontroli przeprowadzonej przez Trybunał	01-15
Agencje zdecentralizowane przyczyniają się do zaspokojenia szczególnych potrzeb w różnych obszarach polityki	05-06
Agencje wykonawcze Komisji wdrażają programy unijne	07
Inne organy mają ściśle określone mandaty	08
Agencje są finansowane z różnych źródeł i w ramach różnych działów WRF	09-15
Ustalenia Trybunału	16-52
Opinie bez zastrzeżeń co do wiarygodności sprawozdań finansowych wszystkich agencji	16
Punkty zawierające objaśnienia uzupełniające mają duże znaczenie dla zrozumienia sprawozdań finansowych (w przypadku EUNB, EMA, Frontexu i SRB)	17-20
Opinie bez zastrzeżeń na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw sprawozdań finansowych wszystkich agencji	21
Opinie bez zastrzeżeń co do legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń wszystkich agencji z wyjątkiem EASO	22-23
W punktach dotyczących innych kwestii poruszono zagadnienia o szczególnym znaczeniu (EUNB, EIOPA, ESMA, EASO, ECHA, SRB i GSA)	24-29
W swoich uwagach dotyczących 36 agencji Trybunał wskazał obszary, w których możliwe jest wprowadzenie usprawnień	30-52
Zarządzanie zamówieniami publicznymi to nadal obszar najbardziej narażony na błędy	31

Korzystanie przez niektóre agencje z umów ramowych może ograniczać konkurencję	32-33
Dzięki wspólnym postępowaniom o udzielenie zamówienia można osiągnąć większą wydajność i korzyści skali	34
Korzystanie z usług pracowników agencji pracy tymczasowej i konsultantów nie zawsze odbywa się zgodnie z obowiązującymi przepisami	35-37
Usługi doradcze i niezwiązane z doradztwem w EUIPO	38-39
Wdrażanie nowych ram kontroli wewnętrznej jest w toku	40
Nie wszystkie agencje dysponują strategią dotyczącą newralgicznych stanowisk	41-42
Istnieje możliwość opracowania bardziej adekwatnej struktury budżetu i sprawozdawczości	43-44
Istnieje ryzyko nieprawidłowego obliczenia wysokości opłat rejestracyjnych i opłat za usługi	45
Agencje podejmują działania następcze w odpowiedzi na uwagi pokontrolne z poprzednich lat	46-49
Nie wszystkie agencje podlegają tej samej procedurze udzielenia absolutorium	50-52

Wyniki kontroli przedstawione w innych publikacjach dotyczących agencji opracowanych przez Trybunał

Sprawozdanie specjalne Trybunału nr 29/2018 pt. „EIOPA zapewniła ważny wkład w nadzór i stabilność w sektorze ubezpieczeń, nadal występują jednak istotne problemy”	53-54
--	-------

Specjalne sprawozdanie roczne Trybunału za 2017 r., sporządzone zgodnie z art. 92 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 806/2014, dotyczące wszelkich zobowiązań warunkowych wynikających z wykonywania przez Jednolitą Radę ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji, Radę i Komisję zadań na mocy tego rozporządzenia za rok budżetowy 2017	55
--	----

Inne sprawozdania specjalne Trybunału, w których jest mowa o co najmniej jednej agencji	56
--	----

Wykaz akronimów odnoszących się do agencji i innych organów UE

Zespół kontrolny

Streszczenie

I Europejski Trybunał Obrachunkowy jest zewnętrznym kontrolerem finansów UE. Działając w tym charakterze, pełni on funkcję niezależnego strażnika interesów finansowych obywateli Unii i przyczynia się do poprawy zarządzania finansami UE¹.

II W niniejszym dokumencie przedstawiono streszczenie wyników kontroli za rok budżetowy 2018 przeprowadzonej w ramach uprawnień Trybunału w 41 agencjach i innych organach UE (dalej zwanych agencjami). Kompleksowy przegląd agencji ustanowionych przez Unię Europejską oraz szczegółowe wyniki dorocznych kontroli agencji przeprowadzonych przez Trybunał można znaleźć w nowym sprawozdaniu rocznym dotyczącym agencji UE za rok budżetowy 2018.

III Ogólnie rzecz biorąc, kontrola agencji obejmująca rok zakończony 31 grudnia 2018 r. potwierdziła pozytywne wyniki zgłaszane w poprzednich latach. *Poświadczenia wiarygodności* wydane przez Trybunał dla każdej agencji obejmują:

- o opinie bez zastrzeżeń co do wiarygodności sprawozdań finansowych wszystkich agencji;
- o opinie bez zastrzeżeń co do legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń wszystkich agencji;
- o opinie bez zastrzeżeń co do legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń wszystkich agencji z wyjątkiem EASO (dla którego wydano opinię z zastrzeżeniem).

¹ Więcej informacji na temat pracy Trybunału można znaleźć w jego sprawozdaniach z działalności, rocznych sprawozdaniach z wykonania budżetu UE, sprawozdaniach specjalnych, przeglądach horyzontalnych oraz opiniach w sprawie nowych lub zmienionych przepisów unijnych bądź w sprawie innych decyzji mających wpływ na zarządzanie finansami (www.eca.europa.eu).

IV Niemniej jednak w przypadku większości agencji Trybunał wskazał obszary wymagające poprawy, o czym mowa w punktach przedstawiających *objaśnienia uzupełniające* i *inne kwestie* oraz w *uwagach niepodważających opinii Trybunału*. W odniesieniu do tych obszarów zaproponował również następujące *działania, jakie należy podjąć*:

- Błędy w zamówieniach publicznych to w dalszym ciągu najczęstszy rodzaj błędów wykrywanych w trakcie kontroli Trybunału. Agencje zachęca się zatem, by udoskonaliły swoje procedury udzielania zamówień, tak aby zapewnić pełną zgodność z obowiązującymi przepisami i najlepszy stosunek wartości do ceny w ramach udzielanych zamówień.
- Korzystając z umów międzyinstytucjonalnych, agencje ponoszą mimo wszystko odpowiedzialność za odpowiednie stosowanie zasad udzielania zamówień publicznych przy dokonywaniu zakupów. Ustanowione przez agencje mechanizmy kontroli wewnętrznej muszą gwarantować, że zasady te będą przestrzegane.
- Korzystanie z umów ramowych nie może utrudniać przeprowadzania uczciwych i konkurencyjnych postępowań o udzielenie zamówienia. Konkurencyjność cenowa musi uwzględniać wszystkie istotne elementy cenowe, takie jak ceny jednostkowe i powiązana ilość jednostek naliczanych za określone usługi.
- Agencje zachęca się do korzystania w dalszym ciągu ze wspólnych procedur udzielania zamówień oraz międzyinstytucjonalnych umów ramowych, tak aby mogły one osiągnąć większą wydajność i korzyści skali. Uczestnictwo we wspólnych postępowaniach zamiast zawierania indywidualnych umów może być korzystne zwłaszcza w przypadku nowych agencji, takich jak EPPO i ELA. Przed wszczęciem procedury i podjęciem działań administracyjnych należy jednak przeprowadzić analizę rynku, aby zweryfikować, czy wspólne udzielenie zamówienia jest wykonalne.
- Agencje mogłyby przeanalizować, wspólnie z władzami budżetowymi, czy korzystanie z usług pracowników zewnętrznych, w porównaniu z korzystaniem z własnych pracowników etatowych, jest racjonalne pod względem kosztów.
- W przypadku korzystania z usług pracowników zewnętrznych należy bezwarunkowo zapewnić pełną zgodność z obowiązującymi przepisami unijnymi i krajowymi, co pozwoli również zapobiec ryzyku sporów sądowych i uszczerbku na reputacji.

- Przyjęcie i wdrożenie przez wszystkie agencje ram kontroli wewnętrznej opracowanych przez Komisję w 2017 r. jest niezbędne, tak by standardy kontroli wewnętrznej były spójne z najwyższymi standardami międzynarodowymi i by mechanizmy kontroli wewnętrznej w skuteczny i wydajny sposób wspierały proces podejmowania decyzji.
- Agencje powinny uzgodnić, które stanowiska uznawane są za newralgiczne, a także przyjąć lub dostosować swoje strategie w tym zakresie, aby zniwelować ryzyko nadużycia uprawnień w celu uzyskania korzyści osobistych.
- Aby zwiększyć przejrzystość sprawozdawczości budżetowej, agencje dysponujące dochodami przeznaczonymi na określony cel powinny uwzględniać w swoich sprawozdaniach finansowych podane w ujednolicony sposób informacje na temat tych dochodów i powiązanych wydatków w rozbiciu na poszczególne umowy o delegowaniu zadań zawarte przez Komisję.
- Publikowanie budżetów agencji w podziale na konkretne działania umożliwiłoby powiązanie zasobów z działaniami, na potrzeby których są one wykorzystywane.
- Agencje, których dotyczy ta kwestia, powinny skonsultować się z Komisją w sprawie ewentualnej konieczności zmodyfikowania ram prawnych, aby zagwarantować, że opłaty będą obliczane na podstawie poprawnych informacji odzwierciedlających rzeczywistą sytuację gospodarczą.

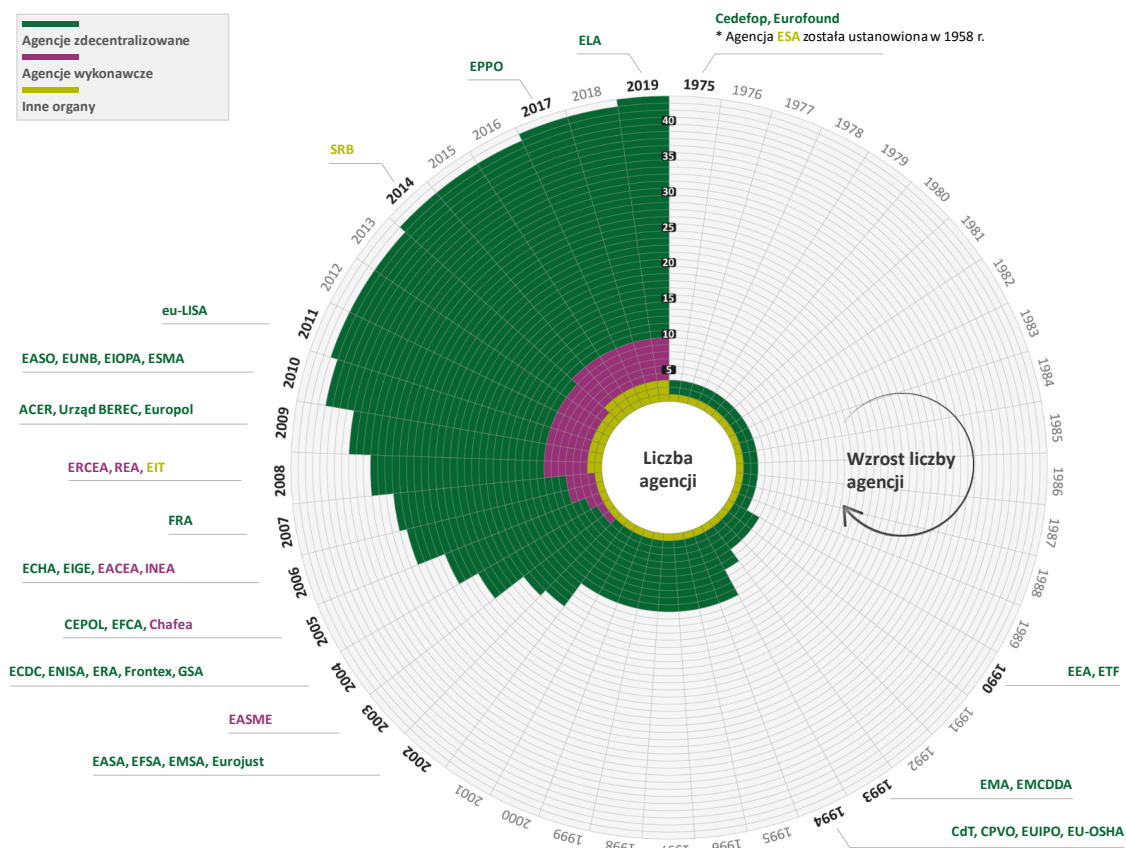
Zakres kontroli przeprowadzonej przez Trybunał

01 Agencje UE są odrębnymi osobami prawnymi powołanymi do życia aktem prawa wtórnego w celu realizacji konkretnych zadań o charakterze technicznym, naukowym lub zarządczym, które wspomagają instytucje UE w kształtowaniu i wdrażaniu polityki. Są one powszechnie rozpoznawane w państwach członkowskich i mają duży wpływ na kształtowanie polityki i proces podejmowania decyzji oraz realizację programów w obszarach o istotnym znaczeniu w codziennym życiu obywateli europejskich, np. w dziedzinie zdrowia, bezpieczeństwa, wolności i wymiaru sprawiedliwości. W niniejszym sprawozdaniu Trybunał odnosi się do konkretnych agencji, używając ich skróconych nazw, które zostały rozwinięte w wykazie akronimów na końcu dokumentu.

02 W zależności od struktury i zadań można wyróżnić trzy rodzaje agencji UE: agencje zdecentralizowane, agencje wykonawcze Komisji oraz inne organy. Krótką charakterystykę każdej z tych kategorii zamieszczono poniżej.

03 Na przestrzeni lat liczba agencji się zwiększała i w 2019 r. wyniosła 43 (jak pokazano na [rys. 1](#)), w tym dwie nowe agencje, które aktualnie znajdują się na etapie tworzenia. Są to Prokuratura Europejska (EPPO), w przypadku której rozporządzenie ustanawiające obowiązuje już od 2017 r., oraz Europejski Urząd ds. Pracy (ELA), w przypadku którego rozporządzenie ustanawiające weszło w życie w sierpniu 2019 r.

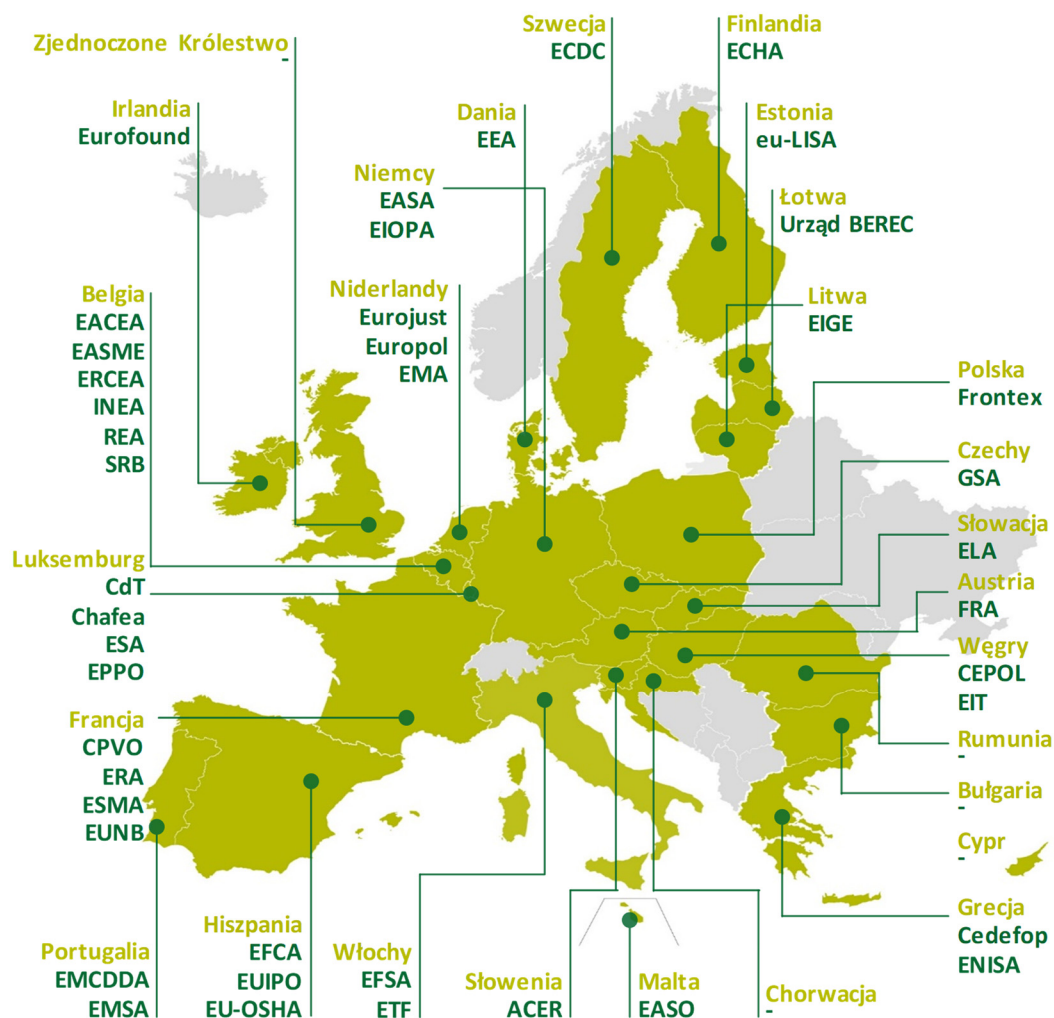
Rys. 1 – Wzrost liczby agencji

*Niektóre agencje działały wcześniej w oparciu o inny status, jako organizacje międzyrządowe.
Źródło: Europejski Trybunał Obrachunkowy.

04 Agencje wykonawcze Komisji znajdują się przy siedzibach Komisji Europejskiej w Brukseli i Luksemburgu. Agencje zdecentralizowane i inne organy mają swoje siedziby w różnych państwach członkowskich na terenie całej UE, jak podano w wykazie akronimów oraz na *rys. 2*. O lokalizacji siedziby decyduje Rada lub Rada wspólnie z Parlamentem Europejskim. W następstwie decyzji Zjednoczonego Królestwa o wystąpieniu z UE siedziby EMA i EUNB zostały przeniesione odpowiednio do Amsterdamu i Paryża w pierwszym półroczu 2019 r. Siedziba EPPO będzie znajdować się w Luksemburgu, a ELA – w Bratysławie na Słowacji.

Rys. 2 – Rozmieszczenie agencji w państwach członkowskich

Źródło: Europejski Trybunał Obrachunkowy.

Agencje zdecentralizowane przyczyniają się do zaspokojenia szczególnych potrzeb w różnych obszarach polityki

05 Agencje zdecentralizowane w liczbie 34² odgrywają ważną rolę w opracowywaniu i realizacji polityki UE w różnych obszarach, zwłaszcza przy realizacji zadań o charakterze technicznym, naukowym, operacyjnym lub regulacyjnym. Mają one przyczyniać się do zaspokojenia szczególnych potrzeb w różnych obszarach polityki

² ACER, Urząd BEREK, Cedefop, CdT, CEPOL, CPVO, EASA, EASO, EUNB, ECDC, ECHA, EEA, EFCA, EFSA, EIGE, EIOPA, ELA, EMA, EMCDDA, EMSA, ENISA, EPPO, ERA, ESMA, ETF, EUIPO, eu-LISA, EU-OSHA, Eurofound, Eurojust, Europol, FRA, Frontex, GSA.

oraz do zacieśniania współpracy na poziomie europejskim poprzez łączenie technicznej i specjalistycznej wiedzy dostępnej w strukturach UE i rządów krajowych. Zostały one powołane na czas nieokreślony rozporządzeniem Rady lub Parlamentu Europejskiego i Rady.

06 Nowo ustanowiona Prokuratura Europejska to niezależny i zdecentralizowany urząd prokuratorski Unii Europejskiej posiadający kompetencje w zakresie prowadzenia dochodzeń oraz ścigania i stawiania przed sądem w sprawie przestępstw przeciwko budżetowi UE, takich jak oszustwa, korupcja lub poważne transgraniczne oszustwa związane z VAT. Zadania ELA będą z kolei polegać na pogłębianiu współpracy między organami rynku pracy na wszystkich szczeblach i skuteczniejszym zarządzaniu sytuacjami transgranicznymi, jak również na rozwijaniu inicjatyw na rzecz sprawiedliwej mobilności. Obydwie agencje zostaną objęte kontrolą Trybunału począwszy od roku budżetowego 2019.

Agencje wykonawcze Komisji wdrażają programy unijne

07 Sześciu **agencjom wykonawczym**³ Komisji powierzono zadania wykonawcze i operacyjne dotyczące jednego lub większej liczby programów unijnych. Agencje te ustanowiono na czas określony.

© Unia Europejska 2016 / Etienne Ansotte / Lucien De Vestel, Jean Gilson, A&J Polak.

Inne organy mają ściśle określone mandaty

08 Trzy **inne organy** to Europejski Instytut Innowacji i Technologii (EIT), Agencja Dostaw Euratomu (ESA) oraz Jednolita Rada ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji (SRB). EIT, mający siedzibę w Budapeszcie, jest niezależnym, zdecentralizowanym organem UE, który łączy zasoby naukowe, biznesowe i edukacyjne w celu pobudzenia potencjału innowacyjnego Unii poprzez zapewnianie finansowania w postaci dotacji. Został ustanowiony na czas nieokreślony. ESA z siedzibą w Luksemburgu została ustanowiona na czas nieokreślony w celu

³ Chafea, EACEA, EASME, ERCEA, INEA, REA.

zapewnienia użytkownikom w UE regularnych i sprawiedliwych dostaw paliw jądrowych, zgodnie z Traktatem Euratom. SRB z siedzibą w Brukseli to najważniejszy organ jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w ramach unii bankowej. Jego zadaniem jest zapewnienie należytej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji upadających banków, która wywrze jak najmniejszy wpływ na gospodarkę realną i finanse publiczne państw członkowskich UE i państw trzecich.

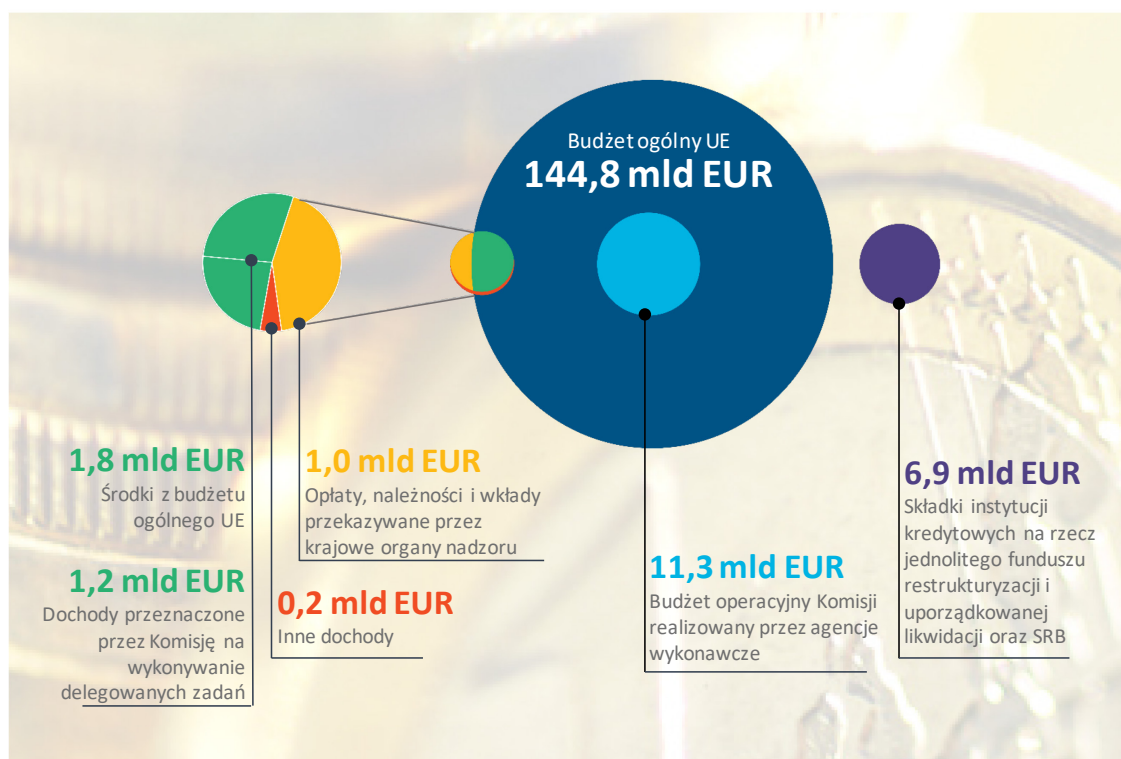
Agencje są finansowane z różnych źródeł i w ramach różnych działów WRF

09 W 2018 r. łączny budżet wszystkich agencji (z wyłączeniem SRB) wyniósł 4,2 mld euro (wzrost o 20% w porównaniu z budżetem na 2017 r. wynoszącym 3,5 mld euro), co stanowi około 2,9% ogólnego budżetu UE na 2018 r. (2,7% w 2017 r.), jak pokazano na **rys. 3**. Największy wzrost budżetu w ujęciu bezwzględnym z 2017 na 2018 r. odnotowano w przypadku EIT, EMSA i ECHA, które są finansowane ze środków działu 1a WRF (Konkurencyjność na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia), oraz w przypadku eu-LISA, Frontexu, EMA, EASO i Europolu finansowanych ze środków działu 3 WRF (Bezpieczeństwo i obywatelstwo).

10 Ponadto budżet SRB na 2018 r. obejmował środki w wysokości 6,9 mld euro (w 2017 r. było to 6,6 mld euro). Na budżet ten składają się wkłady finansowe instytucji kredytowych na rzecz jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz na pokrycie wydatków administracyjnych SRB.

11 W przypadku agencji zdecentralizowanych i innych organów ich budżet obejmuje koszty osobowe oraz wydatki administracyjne i operacyjne. Jeśli z kolei chodzi o agencje wykonawcze, które realizują programy finansowane z budżetu Komisji, ich osobne budżety (łącznie około 249 mln euro w 2018 r.) obejmują jedynie koszty osobowe i wydatki administracyjne. Budżet operacyjny Komisji (środki na zobowiązania) zrealizowany w 2018 r. przez sześć agencji wykonawczych wyniósł około 11,3 mld euro (11 mld euro w 2017 r.).

Rys. 3 – Źródła finansowania agencji w 2018 r.

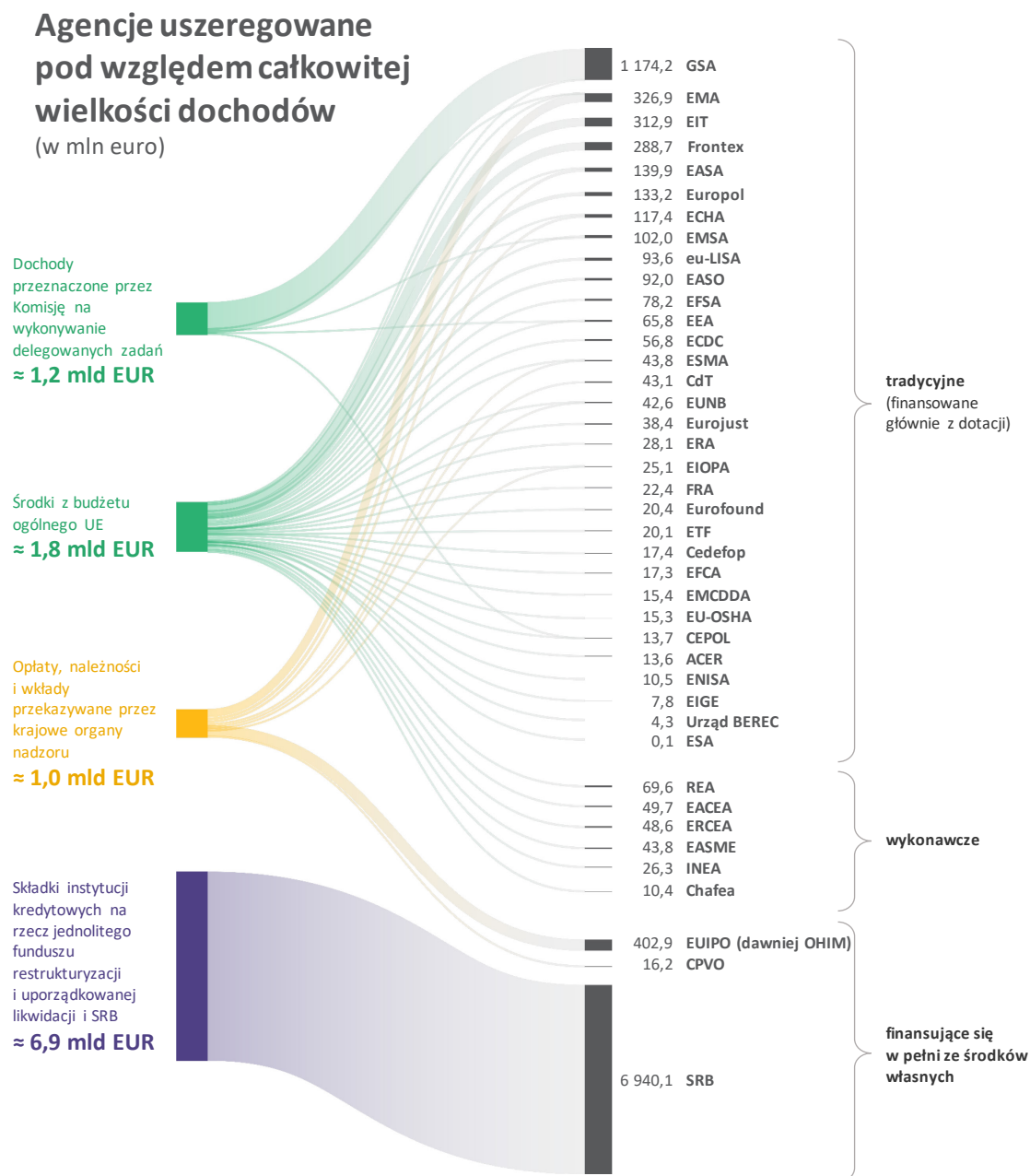

Źródło: budżet ogólny UE na 2018 r. i budżety agencji na 2018 r.; dane zestawione przez Trybunał.

Źródło zdjęcia: © Wspólnoty Europejskie, 2001 r.

12 Większość agencji, w tym wszystkie agencje wykonawcze, jest finansowana niemal w całości z budżetu ogólnego UE. W przypadku pozostałych agencji działalność finansowana jest w całości lub po części z opłat i należności oraz ze składek przekazywanych bezpośrednio przez państwa uczestniczące w ich działalności. Na *rys. 4* przedstawiono budżety agencji w podziale na źródła dochodów.

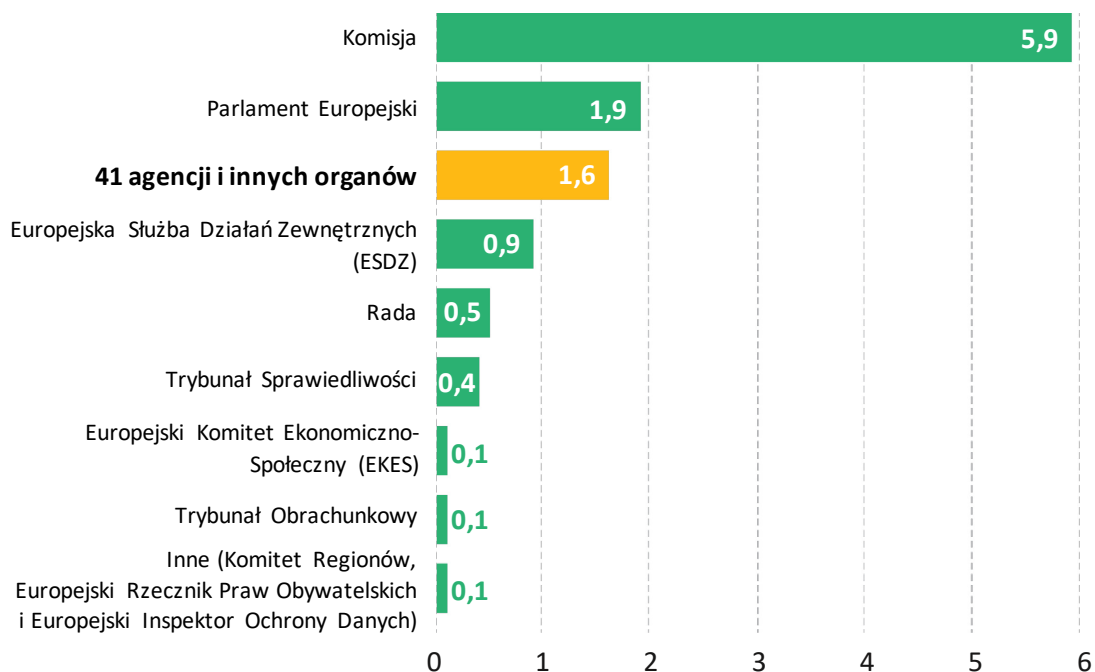
Rys. 4 – Budżety agencji na 2018 r. w podziale na źródła dochodów

Źródło: budżety agencji na 2018 r.; dane zestawione przez Trybunał.

13 Większość agencji nie wdraża dużych operacyjnych programów wydatków, lecz realizuje zadania o charakterze technicznym, naukowym lub regulacyjnym. Z tego względu w większości przypadków ich budżet obejmuje głównie koszty osobowe i wydatki administracyjne. Ogólnie rzecz biorąc, koszty osobowe i wydatki administracyjne agencji stanowią około 14% wydatków tego rodzaju wszystkich instytucji i innych organów UE (rys. 5).

Rys. 5 – Koszty osobowe i wydatki administracyjne* instytucji i organów UE w 2018 r. (w mld euro)

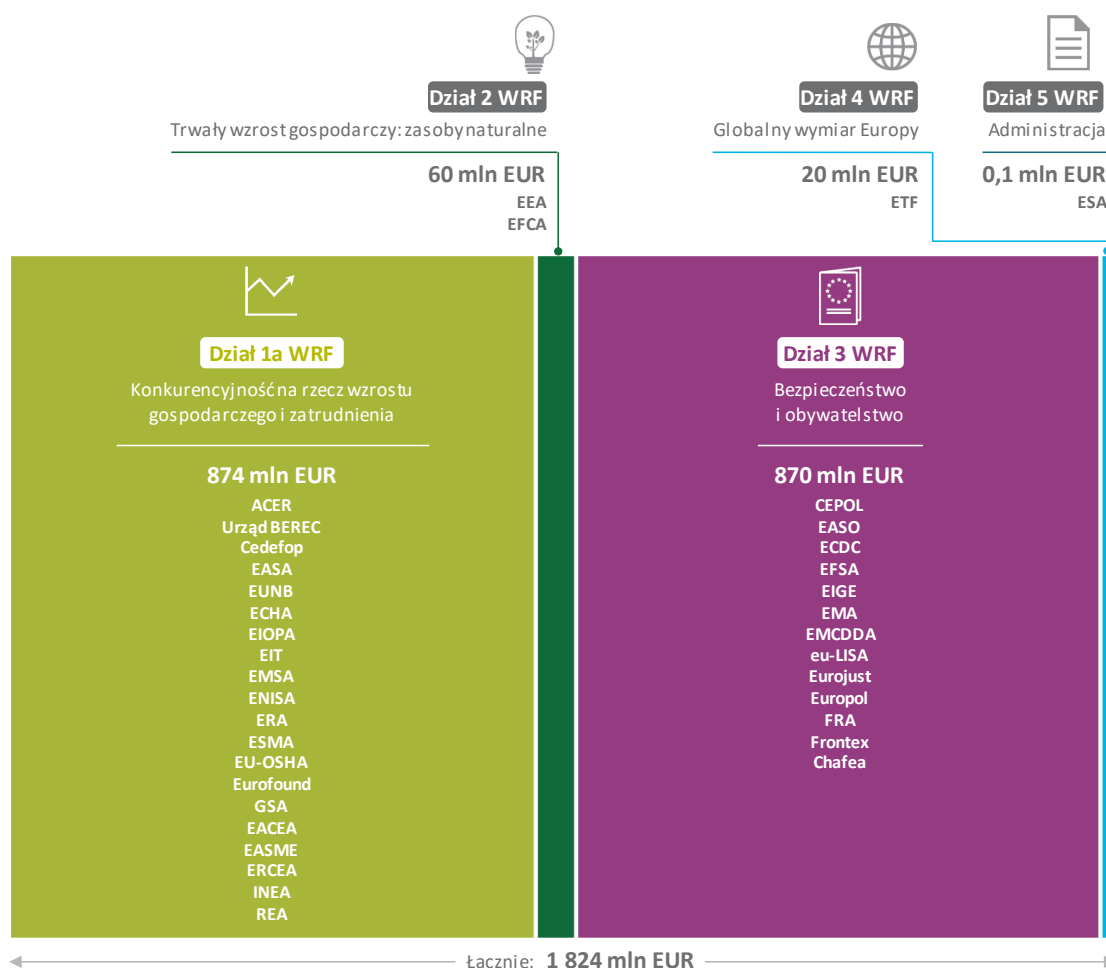

*Koszty osobowe obejmują koszty pracowników wykonujących zarówno zadania operacyjne, jak i administracyjne.

Źródło: skonsolidowane sprawozdanie roczne Unii Europejskiej za rok budżetowy 2018.

14 Jak pokazano na *rys. 6*, środki w kwocie 1,8 mld euro z budżetu ogólnego UE pochodzą z różnych działów WRF.

Rys. 6 – Finansowanie agencji z budżetu ogólnego UE w rozbiciu na działy WRF

Źródło: wieloletnie ramy finansowe UE na lata 2014–2020 oraz budżety agencji na 2018 r.; dane zestawione przez Trybunał.

15 Jeśli chodzi o personel, na koniec 2018 r. agencje zatrudniały około 11 400 pracowników⁴ (około 11 000 w 2017 r.), co stanowi około jednej piątej łącznej liczby pracowników zatrudnionych w instytucjach i agencjach UE.

Źródło: dane agencji, zestawione przez Europejski Trybunał Obrachunkowy.

⁴ Na tę liczbę składają się urzędnicy, pracownicy zatrudnieni na czas określony i pracownicy kontraktowi, jak również oddelegowani eksperci krajowi.

© Unia Europejska; źródło: Europejski Trybunał Obrachunkowy. Budynek siedziby Trybunału zaprojektowali: Jim Clemes (2004 i 2013) oraz Paul Noël (1988).

Ustalenia Trybunału

Opinie bez zastrzeżeń co do wiarygodności sprawozdań finansowych wszystkich agencji

16 Trybunał wydał *opinie bez zastrzeżeń* w odniesieniu do sprawozdań finansowych wszystkich agencji. W opinii Trybunału sprawozdania te przedstawiają rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach sytuację finansową agencji na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz wyniki transakcji i przepływy pieniężne za zakończony tego dnia rok, zgodnie z przepisami odpowiednich regulaminów finansowych oraz z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji⁵.

Punkty zawierające objaśnienia uzupełniające mają duże znaczenie dla zrozumienia sprawozdań finansowych (w przypadku EUNB, EMA, Frontexu i SRB)

17 Objasnienia uzupełniające zwracają uwagę czytelników na ważne kwestie, które mają zasadnicze znaczenie dla zrozumienia sprawozdania przez odbiorcę. W przypadku

⁵ Zasady te opierają się na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

roku budżetowego 2018 Trybunał przedstawił takie objaśnienia w odniesieniu do czterech agencji: **EUNB**, **EMA**, **Frontexu** i **SRB**.

18 Jeśli chodzi o **EUNB** i **EMA**, których siedziby znajdowały się wcześniej w Londynie, Trybunał zwraca uwagę na fakt, że agencje te opuściły Zjednoczone Królestwo w 2019 r., a w ich sprawozdaniach finansowych uwzględniono rezerwę na powiązane z tym koszty przeprowadzki. W przypadku EMA Trybunał opisał sytuację dotyczącą umowy najmu oraz niepewność co do skali utraty personelu

w następstwie przeniesienia siedziby Agencji. W odniesieniu do EUNB i EMA Trybunał zwrócił również uwagę na potencjalny spadek dochodów w następstwie wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z UE.

© Shutterstock / autor: Robert Lucian Crusitu.

19 Jeśli chodzi o sprawozdanie finansowe **SRB**, Trybunał podkreśla, że administracyjne postępowania odwoławcze lub postępowania sądowe dotyczące składek na rzecz funduszu pomiędzy instytucjami kredytowymi i krajowymi organami ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji a Jednolitą Radą, jak również wniesione przed Trybunał Sprawiedliwości postępowania sądowe dotyczące decyzji w sprawie przyjęcia programów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji nie wchodziły w zakres kontroli Trybunału. Ich potencjalny wpływ na sprawozdanie finansowe SRB za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r. (w szczególności na zobowiązania warunkowe, rezerwy i należności) jest przedmiotem osobnej kontroli rocznej, której wyniki zostaną opublikowane najpóźniej 1 grudnia 2019 r., zgodnie z art. 92 ust. 4 rozporządzenia w sprawie jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.

20 W 2018 r. **Frontex** zarządził umowami o finansowaniu z państwami współpracującymi na działania operacyjne na kwotę stanowiącą 59% budżetu Agencji. Od 2014 r. Trybunał konsekwentnie zwracał uwagę na to, że dowody na poświadczanie kosztów wyposażenia deklarowanych przez państwa współpracujące często są niewystarczające, co znalazło ponownie potwierdzenie w tegorocznych wynikach kontroli. Przeprowadzane przez Frontex weryfikacje *ex ante* tych kosztów są nieskuteczne, gdyż w dalszym ciągu dokonuje się zwrotu kosztów, na potwierdzenie których nie przedstawiono odpowiednich dokumentów. Ponadto, podobnie jak

w poprzednich latach, Frontex nie przeprowadził żadnych weryfikacji *ex post*, co jeszcze bardziej zwiększa ryzyko nieuzasadnionego zwrotu kosztów.

Opinie bez zastrzeżeń na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw sprawozdań finansowych wszystkich agencji

21 W przypadku wszystkich agencji Trybunał wydał opinie bez zastrzeżeń w odniesieniu do legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw ich rocznych sprawozdań finansowych za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. W opinii Trybunału dochody były legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Opinie bez zastrzeżeń co do legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń wszystkich agencji z wyjątkiem EASO

22 W przypadku 40 agencji Trybunał wydał opinie bez zastrzeżeń w odniesieniu do legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw ich rocznych sprawozdań finansowych za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. W opinii Trybunału, jeśli chodzi o te agencje, płatności były legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

23 W odniesieniu do **EASO** Trybunał wydał opinię z zastrzeżeniem w związku z ustaleniami za lata budżetowe 2016 i 2017. Ogólnie rzecz biorąc, Trybunał odnotowuje, że stwierdzona w 2017 r. niezadowalająca sytuacja w zakresie mechanizmów zarządzania i kontroli wewnętrznej w Urzędzie, jak również w zakresie legalności i prawidłowości transakcji poprawia się bardzo powoli, a działania naprawcze podjęte przez kierownictwo Urzędu wciąż wymagają uzupełnienia. Świadczy o tym również fakt, że po raz kolejny duże postępowanie o udzielenie zamówienia przeprowadzone przez Urząd w 2018 r. było nieprawidłowe, co wynikało z poważnych uchybień w procedurze.

© Frontex, 2015 r. / Francesco Malavolta.

W punktach dotyczących innych kwestii poruszono zagadnienia o szczególnym znaczeniu (EUNB, EIOPA, ESMA, EASO, ECHA, SRB i GSA)

24 W przypadku **EUNB**, **EIOPA** i **ESMA** Trybunał zwraca uwagę na fakt, że ich budżety są pokrywane w części ze środków unijnych, a w części ze składek przekazywanych bezpośrednio przez organy nadzorcze państw członkowskich UE lub podmioty objęte nadzorem. Nie można zatem wykluczyć, że w wyniku decyzji Zjednoczonego Królestwa w sprawie wystąpienia z UE dochody tych agencji zmniejszą się w przyszłości.

25 Ponadto, jak zauważyła już **ESMA**, opłaty pobierane od agencji ratingowych są uzależnione od ich przychodów jako podmioty prawne, a nie jako grupy lub grupy powiązanych jednostek. Daje to możliwość quasi-legalnego zmniejszenia opłat lub ich uniknięcia poprzez przeniesienie przychodów przez agencje ratingowe podlegające jurysdykcji UE do ich powiązanych podmiotów poza UE. Prawdopodobne skutki finansowe tej luki w przepisach nie są znane.

26 W odniesieniu do **EASO** Trybunał w dalszym ciągu zwraca uwagę na fakt, że od końca 2017 r. sytuacja kadrowa w Urzędzie gwałtownie się pogarszała. Na koniec 2018 r. większość wolnych stanowisk nadal nie została obsadzona. Zaniepokojenie budzi w szczególności brak osób na stanowiskach kierowniczych w dziale administracji. Ogólnie rzecz biorąc, sytuacja taka poważnie zagraża ciągłości prowadzenia przez EASO działalności na obecną skalę.

27 W przypadku **ECHA** Trybunał ponownie zwrócił uwagę na fakt, że częściowo utrzymuje się ona ze środków własnych i pobiera opłaty od wszystkich przedsiębiorstw, które wnioskuje o rejestrację chemikaliów zgodnie z wymogami rozporządzenia REACH⁶. Agencja oblicza wysokość tych opłat i wystawia na nie faktury na podstawie deklaracji własnych składanych przez przedsiębiorstwa. W toku weryfikacji *ex post* przeprowadzonych przez ECHA stwierdzono konieczność istotnej korekty wniesionych już opłat, przy czym na koniec 2018 r. łączna kwota korekt nie była znana.

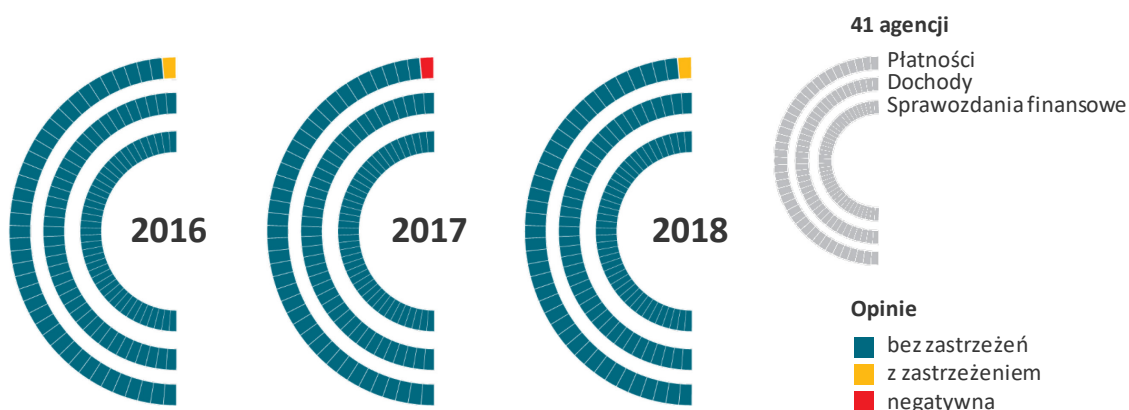
28 W przypadku **SRB** Trybunał podkreśla, że składki na rzecz jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji są obliczane na podstawie informacji

⁶ Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) (Dz.U. L 396 z 30.12.2006, s. 1).

pochodzących od instytucji kredytowych, przekazanych SRB przez krajowe organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. Jako że rozporządzenie w sprawie jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji nie przewiduje kompleksowych i spójnych ram kontroli, które zapewniałyby wiarygodność informacji, nie przeprowadza się żadnych kontroli na poziomie instytucji kredytowych. SRB weryfikuje jednak informacje pod kątem spójności oraz przeprowadza ich kontrolę analityczną. Trybunał odnotował także, że metodyka obliczania składek określona w przepisach jest bardzo złożona, co może powodować, że obliczenia będą niedokładne. Z uwagi na wymóg zachowania poufności SRB nie może ujawnić danych instytucji kredytowych wykorzystanych na potrzeby obliczenia wysokości składek na rzecz funduszu, co ogranicza przejrzystość.

29 Jeśli chodzi o **GSA**, Trybunał ponownie zwraca uwagę na fakt, że postępowanie o udzielenie zamówienia odnoszące się do umowy ramowej dotyczącej eksploatacji systemu satelitarnego Galileo w latach 2017–2027 na kwotę 1,5 mld euro zostało zakwestionowane przez jednego z oferentów. Wyrok Trybunału Sprawiedliwości będzie stanowił rozstrzygnięcie co do legalności i prawidłowości postępowania o udzielenie zamówienia w odniesieniu do tej umowy ramowej oraz wszystkich powiązanych z nią umów szczegółowych i przyszłych płatności.

Rys. 7 – Opinie z corocznych kontroli dotyczących sprawozdań finansowych oraz dochodów i płatności agencji w latach 2016–2018

Źródło: Europejski Trybunał Obrachunkowy.

W swoich uwagach dotyczących 36 agencji Trybunał wskazał obszary, w których możliwe jest wprowadzenie usprawnień

30 Oprócz opinii oraz towarzyszących im punktów z objaśnieniami uzupełniającymi i innymi kwestiami Trybunał przedstawił również około 100 uwag dotyczących 36 agencji w celu wskazania obszarów, w których konieczne są dalsze usprawnienia. Większość tych uwag dotyczy uchybień w postępowaniach o udzielenie zamówienia, podobnie jak miało to miejsce w ubiegłych latach.

Zarządzanie zamówieniami publicznymi to nadal obszar najbardziej narażony na błędy

31 Przepisy dotyczące zamówień publicznych mają na celu zapewnienie uczciwej konkurencji między podmiotami gospodarczymi i umożliwienie dokonania najkorzystniejszych ekonomicznie zakupów, z poszanowaniem zasad przejrzystości, proporcjonalności, równego traktowania i niedyskryminacji. Trybunał objął kontrolą umowy ramowe, umowy szczegółowe i zamówienia bezpośrednie wszystkich agencji. W przypadku 27 agencji (Urząd BEREC, Cedefop, CPVO, CEPOL, EASA, EASO, EUNB, ECHA, ECDC, EEA, EFCA, EIGE, EIOPA, EIT, EMCDDA, EMSA, ERA, ESMA, ETF, EUIPO, eu-LISA, Eurojust, Europol, Eurofound, Frontex, REA, SRB) wystąpiły różnego rodzaju uchybienia w procedurach udzielenia zamówienia, które dotyczyły głównie należytego zarządzania finansami oraz aspektów legalności. Agencje zachęca się zatem, by udoskonaliły swoje procedury udzielania zamówień, tak aby zapewnić pełną zgodność z obowiązującymi przepisami i najlepszy stosunek wartości do ceny w ramach udzielanych zamówień.

© Shutterstock / autor: Natnan Srisuwan.

Ramka 1 – Przykład nieuzasadnionego zastosowania procedury negocjacyjnej bez wcześniejszej publikacji ogłoszenia o zamówieniu

W następstwie procedury negocjacyjnej przeprowadzonej bez wcześniejszej publikacji ogłoszenia o zamówieniu agencja podpisała trzyletnią umowę ramową na usługi informatyczne z tym samym podmiotem, który świadczył takie usługi na mocy wcześniejszej umowy ramowej. Podpisana umowa opiewała na łączną kwotę 450 000 euro (150 000 euro na rok). Zgodnie z rozporządzeniem finansowym tego rodzaju uproszczona procedura jest dopuszczalna jedynie w ściśle określonych warunkach, których zaistnienie nie zostało jednak udowodnione przez agencję.

Korzystanie przez niektóre agencje z umów ramowych może ograniczać konkurencję

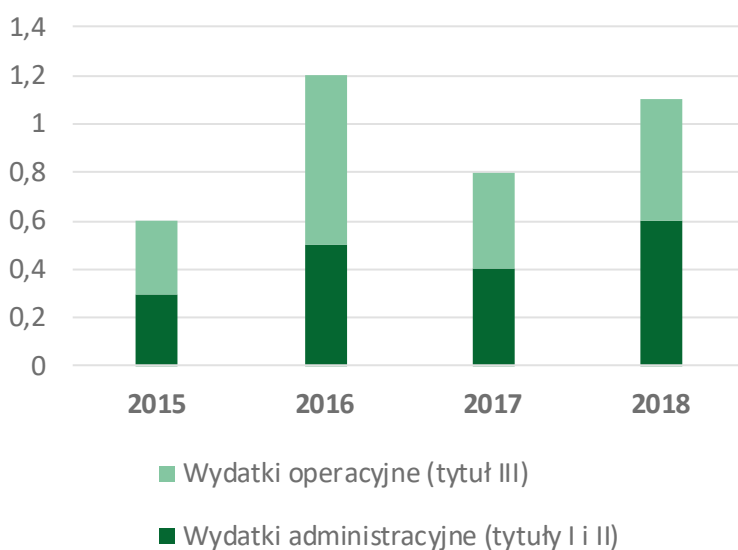
32 Umowy ramowe zawierane z dostawcami umożliwiają ustalenie warunków dokonywania określonych zakupów na cały okres obowiązywania danej umowy. Wykorzystuje się je w sytuacjach, gdy przedmiot umowy jest precyzyjnie określony, ale wcześniejsze ustalenie dokładnych ilości i terminów dostaw nie jest możliwe. Główną przyczyną korzystania z umów ramowych jest chęć osiągnięcia efektywności administracyjnej i korzyści skali. Trybunał wykrył jednak przypadki (EASA i EUIPO), w których podpisanie dużych umów ramowych na szeroki wachlarz niesprecyzowanych usług spowodowało ryzyko zakłócenia konkurencji.

Ramka 2 – Przykład braku specyfikacji w umowie ramowej

W przypadku zamówienia na usługi z zakresu analityki danych na kwotę do 5 mln euro jedna z agencji postanowiła skorzystać z umowy ramowej z jednym wykonawcą wyłonionym w przetargu nieograniczonym. Warunki przewidziane w umowie nie były jednak na tyle szczegółowe, by umożliwić uczciwą konkurencję, ponieważ w momencie ogłoszenia procedury udzielenia zamówienia nie były jeszcze znane konkretne wymogi dotyczące usług, jakie miałyby być świadczone. Jak wynika z zasad stosowania rozporządzenia finansowego, w takiej sytuacji zamawiający powinien podpisać umowę ramową z wieloma podmiotami, a w celu dokonania konkretnych zakupów powinien korzystać z procedury konkurencyjnej z udziałem wybranych wykonawców.

33 Na *rys. 8* przedstawiono wartości umów ramowych podpisanych przez agencje w latach 2015–2018. W 2018 r. agencje podpisały wieloletnie umowy ramowe na kwotę około 1,1 mld euro⁷.

Rys. 8 – Łączna wartość umów ramowych podpisanych w latach 2015–2018 (w mld euro)

Źródło: dane sieci agencji zestawione przez Trybunał.

Dzięki wspólnym postępowaniom o udzielenie zamówienia można osiągnąć większą wydajność i korzyści skali

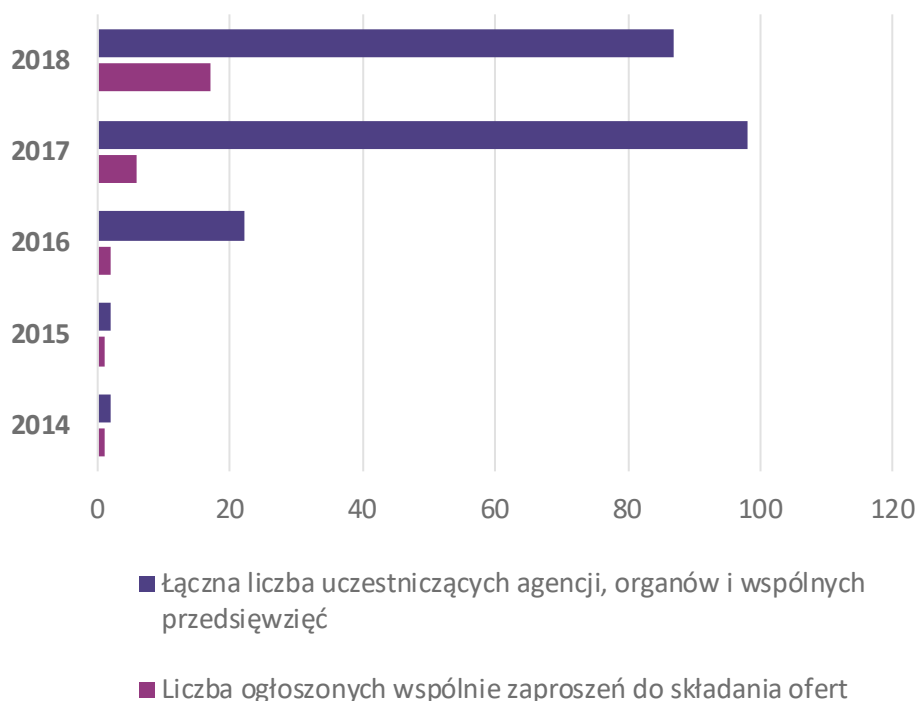

© Unia Europejska,
2009 r. / Christian
Lambiotte.

34 35 agencji zdecentralizowanych i innych organów oraz osiem unijnych wspólnych przedsięwzięć (organy UE) dąży do większej wydajności administracyjnej i korzyści skali poprzez korzystanie w coraz większym zakresie ze wspólnych postępowań o udzielenie zamówienia, w ramach których co najmniej dwie agencje i wspólne przedsięwzięcia mające zapotrzebowanie na podobne usługi przeprowadzają wspólnie postępowanie i razem zawierają umowę (*rys. 9*). Pomimo tak obiecujących tendencji nie wszystkie próby wspólnego przeprowadzenia postępowania zakończyły się sukcesem, na przykład z powodu niewłaściwej analizy rynku.

⁷ Dane przekazane przez sieć agencji UE (EUAN).

Rys. 9 – Znaczny wzrost liczby wspólnych zaproszeń do składania ofert

Źródło: dane sieci agencji zestawione przez Trybunał.

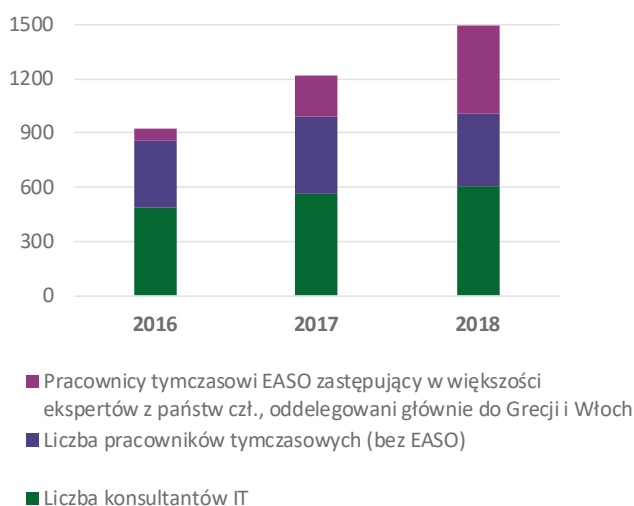
Ramka 3 – Przykłady nieudanego wspólnego udzielenia zamówienia

W związku z brakiem odpowiedniej analizy rynku w ramach dwóch ogólnoeuropejskich zaproszeń do składania ofert na usługi telekomunikacyjne i bankowe nie otrzymano żadnych ofert spełniających wszystkie kryteria i obejmujących wymagane rynki lokalne. W konsekwencji postępowań tych nie rozstrzygnięto, na czym ucierpiała wydajność administracyjna. Pomimo wspólnej lokalizacji dwóch agencji nie udało się również zorganizować wspólnego postępowania o udzielenie zamówienia dotyczącego ich siedziby.

Korzystanie z usług pracowników agencji pracy tymczasowej i konsultantów nie zawsze odbywa się zgodnie z obowiązującymi przepisami

35 W 2017 r. Trybunał opublikował przegląd punktowy w trybie pilnym⁸ dotyczący tego, w jaki sposób instytucje i agencje UE wywiązały się ze zobowiązania do zmniejszenia o 5% liczby pracowników. W odniesieniu do agencji Trybunał stwierdził, że wymóg redukcji zatrudnienia o 5% został spełniony, choć z pewnymi opóźnieniami. W tym kontekście tegoroczne uwagi dotyczące korzystania ze wsparcia konsultantów i pracowników tymczasowych przez niektóre agencje są szczególnie istotne. Trybunał nie przeanalizował wprawdzie kwestii angażowania pracowników zewnętrznych przekrojowo, w odniesieniu do wszystkich agencji, jednak w przypadku niektórych agencji zauważył tendencję do kompensowania niedoboru pracowników etatowych przez personel zewnętrzny. Na *rys. 10* przedstawiono zgromadzone przez sieć agencji UE (EUAN) informacje dotyczące rosnącej liczby konsultantów IT pracujących w siedzibach agencji i innych organów na podstawie umów uwzględniających przepracowany czas i wykorzystane środki oraz pracowników tymczasowych w 33 agencjach, które udzieliły odpowiedzi w ankiecie na ten temat.

Rys. 10 – Liczba konsultantów IT i pracowników tymczasowych (w 33 agencjach)

Źródło: sieć agencji UE (EUAN); dane liczbowe zestawione przez Trybunał.

⁸ Przegląd punktowy w trybie pilnym dotyczący osiągnięcia celu zakładającego redukcję zatrudnienia o 5%, opublikowany 21 grudnia 2017 r.

36 W przypadku ośmiu agencji (**Urząd BEREC, Chafea, CPVO, EASO, ERCEA, ESMA, SRB, EUIPO**) Trybunał stwierdził, że korzystały one z umów o świadczenie usług informatycznych i innych usług doradczych sformułowanych lub realizowanych w sposób, który w praktyce może skutkować oddelegowaniem („mise à disposition”) pracowników agencji pracy tymczasowej, a nie uzyskaniem ściśle określonych usług bądź produktów. Tymczasem udostępnienia pracowników tymczasowych można dokonywać jedynie na mocy umów zawieranych z zarejestrowanymi agencjami pracy tymczasowej oraz zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/104/WE i ze szczegółowymi przepisami przyjętymi przez państwa członkowskie w toku transpozycji tej dyrektywy.

37 Ponadto siedem agencji (**EASO, EUNB, EIOPA, EIGE, EMCDDA, ERCEA, ETF, SRB**) korzystało ze wsparcia pracowników tymczasowych udostępnianych przez zarejestrowane agencje pracy tymczasowej, nie przestrzegając wszystkich zasad przewidzianych zarówno w dyrektywie, jak i w odpowiednich przepisach krajowych, na przykład w odniesieniu do warunków pracy personelu tymczasowego.

Usługi doradcze i niezwiązane z doradztwem w EUIPO

38 Zważywszy na to, w jak dużym zakresie EUIPO korzysta z usług doradczych, Trybunał przeanalizował, w jaki sposób Urząd zarządzał tymi usługami. Liczba pracowników zewnętrznych zapewnianych przez usługodawców na mocy tych i podobnych umów na początku 2018 r. kształtowała się na poziomie około 20% pracowników etatowych Urzędu.

39 Trybunał zauważył, że o ile część usług świadczonych na mocy tych umów miała faktycznie charakter doradczy, o tyle pozostałe z nich mają raczej charakter wsparcia administracyjnego i jako takie stanowią faktycznie nabycie robocizny lub wypożyczenie personelu, co jest ściśle uregulowane w przepisach europejskiego i krajowego prawa pracy. Zezwolenie na udostępnianie pracowników zewnętrznych mają jedynie zarejestrowane agencje pracy tymczasowej. Usługi takie nie mogą być natomiast oferowane przez firmy konsultingowe.

Wdrażanie nowych ram kontroli wewnętrznej jest w toku

40 Kontrola wewnętrzna dotyczy wszystkich rodzajów działalności finansowej i niefinansowej i stanowi proces wspomagający organizację w osiągnięciu celów

i długofalowych rezultatów z poszanowaniem obowiązujących zasad i przepisów. Wspiera ona również proces właściwego podejmowania decyzji, uwzględniając czynniki ryzyka, które mogą wpłynąć na osiągnięcie celów, i ograniczając je do dopuszczalnego poziomu za pośrednictwem kontroli racjonalnych pod względem kosztów. W kwietniu 2017 r. Komisja zatwierdziła zmienione ramy kontroli wewnętrznej. Podobnie jak miało to miejsce w przypadku standardów kontroli wewnętrznej Komisji zastępowanych obecnie przez nowe ramy kontroli wewnętrznej, podmioty, którym powierzono określone zadania, takie jak agencje, mają obowiązek wdrożyć te ramy. Do końca 2018 r. zarządy 29 agencji przyjęły ramy kontroli wewnętrznej, a 15 agencji poinformowało również o ich wdrożeniu.

Nie wszystkie agencje dysponują strategią dotyczącą newralgicznych stanowisk

41 Zarządzanie newralgicznymi funkcjami w organizacji stanowi standardowy element kontroli wewnętrznej, który ma na celu ograniczenie ryzyka nadużycia uprawnień przekazanych pracownikom do dopuszczalnego poziomu. W przypadku skutecznych ram kontroli wewnętrznej ryzyko w tym zakresie jest niwelowane za pomocą odpowiednich mechanizmów kontrolnych oraz ostatecznie dzięki mobilności pracowników. Trybunał stwierdził, że siedem agencji (**EASO, EASME, ECHA, EEA, ENISA, Frontex, SRB**) nie dysponuje strategiami, w których wskazano by newralgiczne funkcje, ani nie posiada mechanizmów kontrolnych niwelujących ryzyko w tym obszarze.

42 Choć struktura administracyjna tych agencji jest zbliżona, a obowiązki osób upoważnionych do działań finansowych są określone w podobnych regulaminach finansowych, agencje te w różny sposób interpretują, które stanowiska mają potencjalnie charakter newralgiczny. Na **rys. 11** poniżej pokazano liczbę agencji, które uznają dane stanowisko za potencjalnie newralgiczne.

Rys. 11 – Stanowiska potencjalnie newralgiczne

Źródło: Europejski Trybunał Obrachunkowy.

Istnieje możliwość opracowania bardziej adekwatnej struktury budżetu i sprawozdawczości

43 W 2018 r., podobnie jak w poprzednich latach, liczba i wartość umów o delegowaniu zadań i umów o udzielenie dotacji zawartych przez Komisję z szeregiem agencji wzrosła. Na podstawie tych umów agencje otrzymują od Komisji środki finansowe na wykonywanie konkretnych zadań w imieniu Komisji. Trybunał zauważył, że agencje dysponujące dochodami przeznaczonymi na określony cel powinny zapewnić bardziej przejrzystą sprawozdawczość budżetową, a także uwzględniać w swoich sprawozdaniach finansowych podane w ujednolicony sposób informacje na temat tych dochodów i powiązanych wydatków w rozbiciu na poszczególne umowy o delegowaniu zadań zawarte z Komisją.

44 Procedury planowania stosowane przez wszystkie agencje, prowadzące do opracowania rocznych i wieloletnich programów prac (lub pojedynczych dokumentów programowych), opierają się na działaniach. Trybunał zauważył jednak, że opublikowane budżety wszystkich agencji przedstawione są w podziale na rodzaje wydatków (koszty osobowe, wydatki administracyjne i wydatki operacyjne), a nie na działania. W rezultacie brak jest informacji na temat zasobów wykorzystanych na różne rodzaje działań.

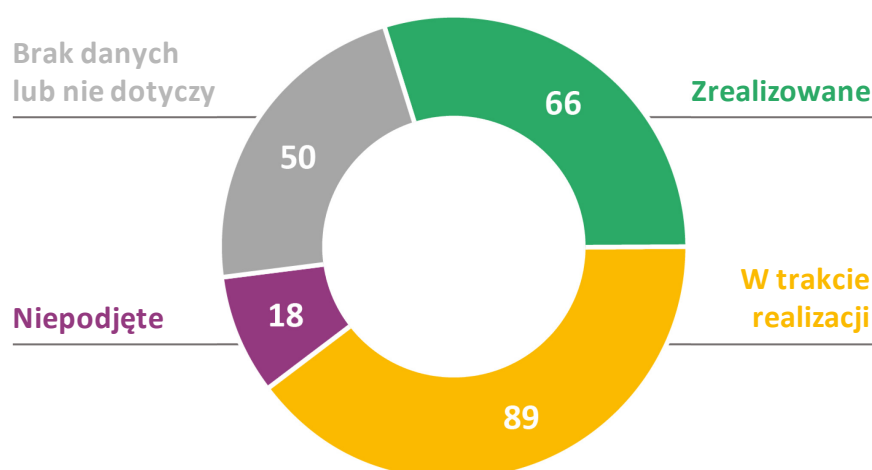
Istnieje ryzyko nieprawidłowego obliczenia wysokości opłat rejestracyjnych i opłat za usługi

45 Szereg agencji (CdT, CPVO, EASA, EUNB, ECHA, EIOPA, EMA, ESMA, EUIPO, SRB) pobiera dochody z tytułu opłat za usługi lub opłat rejestracyjnych uiszczanych przez podmioty gospodarcze. Trybunał odnotował ryzyko dotyczące prawidłowego obliczania wysokości takich opłat. Agencje, których dotyczy ta kwestia, powinny skonsultować się z Komisją w sprawie ewentualnej konieczności zmodyfikowania ram prawnych, aby zagwarantować poprawne obliczanie opłat.

Agencje podejmują działania następcze w odpowiedzi na uwagi pokontrolne z poprzednich lat

46 Trybunał przedstawił informacje na temat stanu zaawansowania działań podjętych przez agencje w odpowiedzi na uwagi z poprzednich lat. Jak pokazano na [rys. 12](#), w 2018 r. ukończono już działania naprawcze bądź były one w toku w przypadku większości spośród 223 uwag, w odniesieniu do których do końca 2017 r. nie podjęto żadnych kroków. Jeśli chodzi o 107 uwag, w odniesieniu do których nie podjęto żadnych działań bądź działania były w toku, w 13 przypadkach niezbędne działania naprawcze znajdowały się poza kontrolą (lub poza wyłączną kontrolą) agencji.

Rys. 12 – Działania podjęte przez agencje w odpowiedzi na uwagi z poprzednich lat

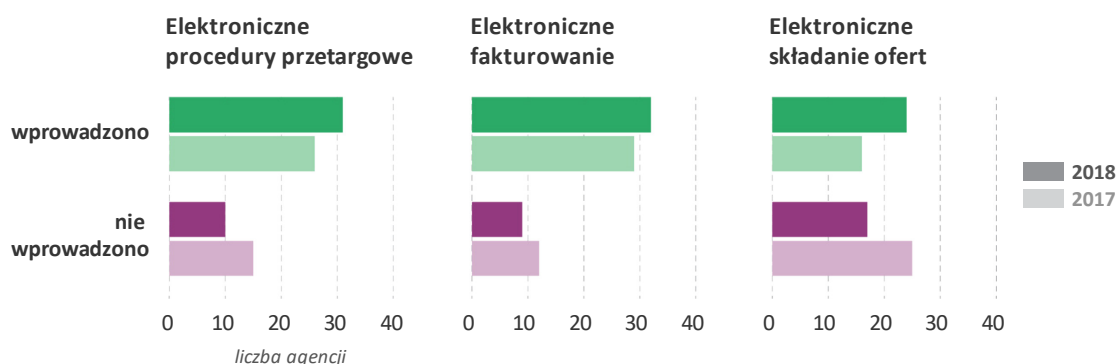
Źródło: Europejski Trybunał Obrachunkowy.

47 W trakcie ubiegłorocznej kontroli Trybunał dokonał przeglądu środowiska księgowego w agencjach. W następstwie uwag Trybunału dotyczących niezależności księgowych większość agencji, z wyjątkiem dwóch (EACEA, EFSA), zajęła się tą kwestią

w 2018 r. Podobną sytuację zaobserwowano, jeśli chodzi o brakujące zatwierdzenie (bądź powtórne zatwierdzenie) systemów księgowych. Wszystkie siedem agencji, w przypadku których Trybunał zwrócił uwagę na taką konieczność w 2018 r., zrealizowało działania naprawcze w tym samym roku.

48 Znaczne postępy odnotowano także w związku z wprowadzaniem elektronicznych zamówień publicznych. Na *rys. 13* poniżej przedstawiono postępy we wdrażaniu tych narzędzi poczynione do końca 2018 r.

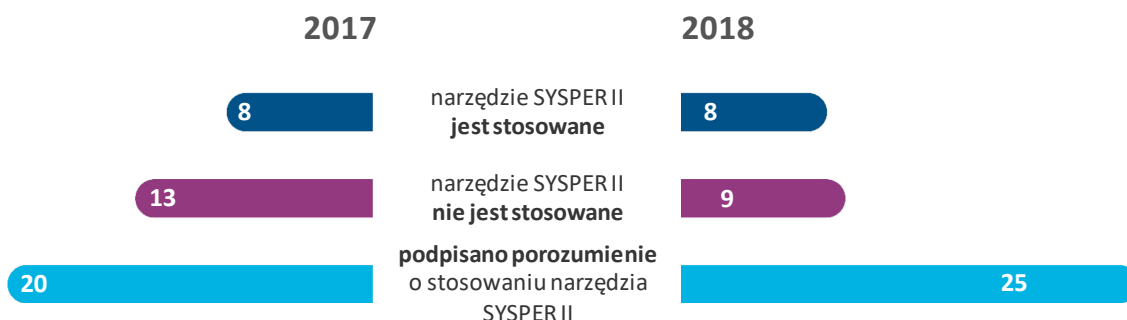
Rys. 13 – Postępy w zakresie elektronicznych zamówień publicznych

Źródło: Europejski Trybunał Obrachunkowy.

49 W 2018 r. odnotowano również pewne postępy w zakresie wdrażania SYSPER II, narzędzia zarządczego w obszarze zasobów kadrowych opracowanego przez Komisję. Jak pokazano na *rys. 14* poniżej, w 2018 r. pięć kolejnych agencji zdecydowało się na stosowanie tego narzędzia.

Rys. 14 – Wprowadzenie narzędzia SYSPER II w obszarze zasobów kadrowych

*W liczbie podanej w ostatnim wierszu za 2018 r. uwzględniono również EPPO.

Źródło: Europejski Trybunał Obrachunkowy.

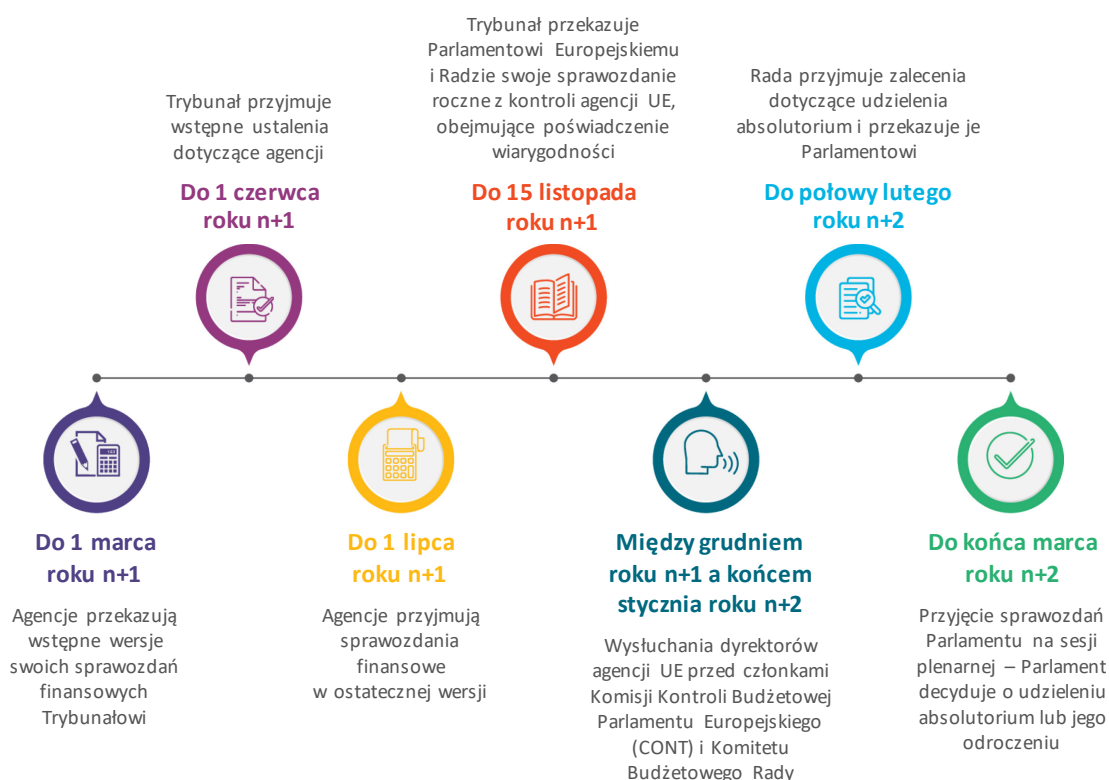
Nie wszystkie agencje podlegają tej samej procedurze udzielenia absolutorium

50 W przypadku większości agencji zdecentralizowanych i innych organów oraz wszystkich agencji wykonawczych Komisji za coroczną procedurę budżetową i procedurę udzielenia absolutorium odpowiadają Parlament Europejski i Rada. Przebieg procedury udzielenia absolutorium przedstawiono na *rys. 15*.

© Shutterstock / autor: Zhu Difeng.

Rys. 15 – Procedura udzielenia absolutorium obowiązująca w przypadku większości agencji

Źródło: Europejski Trybunał Obrachunkowy.

51 W przeciwieństwie do innych agencji EUIPO, agencja zdecentralizowana finansująca się w pełni ze środków własnych, podlega procedurze udzielenia absolutorium nie przez Parlament Europejski i Radę, ale przez swój własny komitet budżetowy. Podobnie jest w przypadku SRB i CPVO, pozostałych dwóch agencji

finansujących się w pełni ze środków własnych – coroczna procedura budżetowa i procedura udzielenia absolutorium leżą w kompetencji ich zarządów. Te odmienne procedury zostały przewidziane w odnośnych rozporządzeniach ustanawiających.

52 Agencje i organy finansujące się ze środków własnych, których budżety nie są częścią budżetu ogólnego Unii, czerpią jednak dochody z tytułu wykonywania władzy publicznej na podstawie prawa UE. Z tego względu Trybunał konsekwentnie podkreślał, że do wszystkich organów związanych z UE należy stosować te same zasady rozliczalności i przejrzystości. W przypadku EUIPO Trybunał wyraził wątpliwości co do procedury udzielania absolutorium w opiniach wydanych w 2015⁹ i 2019 r.¹⁰ Jeśli z kolei chodzi o SRB¹¹ i CPVO¹², Trybunał podzielił się swoimi wątpliwościami w opiniach opublikowanych w 2015 r.

⁹ Zob. opinia Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 5/2015 w sprawie wniosku dotyczącego zmienionego rozporządzenia Komitetu Budżetowego Urzędu Harmonizacji Rynku Wewnętrzny, ustanawiającego przepisy finansowe mające zastosowanie do Urzędu.

¹⁰ Zob. opinia Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 1/2019 w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia BC-01-2019 Komitetu Budżetowego Urzędu Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej, ustanawiającego przepisy finansowe mające zastosowanie do Urzędu.

¹¹ Zob. opinia Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 3/2015 dotycząca wniosku w sprawie regulaminu finansowego Jednolitej Rady ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji ustanawiającego przepisy finansowe mające zastosowanie do Jednolitej Rady.

¹² Zob. opinia Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 2/2015 dotycząca wniosku w sprawie zmian do regulaminu finansowego Wspólnotowego Urzędu Ochrony Odmian Roślin.

Wyniki kontroli przedstawione w innych publikacjach dotyczących agencji opracowanych przez Trybunał

Sprawozdanie specjalne Trybunału nr 29/2018 pt. „EIOPA zapewniła ważny wkład w nadzór i stabilność w sektorze ubezpieczeń, nadal występują jednak istotne problemy”

53 Oprócz dorocznej kontroli finansowej i zgodności, którą została objęta EIOPA, Trybunał przeprowadził specjalną kontrolę, w ramach której zbadał, czy Urząd skutecznie zapewnia wkład w nadzór i stabilność finansową w sektorze ubezpieczeń. W szczególności Trybunał przeanalizował działania EIOPA w obszarze nadzoru i konwergencji praktyk nadzorczych, test warunków skrajnych sektora ubezpieczeń z 2016 r., a także adekwatność zasobów EIOPA i jej zarządzania.

54 Zgodnie z ogólnym wnioskiem wyciągniętym przez Trybunał EIOPA odpowiednio wykorzystywała różnorodne narzędzia w celu wspierania konwergencji praktyk nadzorczych i stabilności finansowej. Nadal występują jednak istotne problemy, które muszą zostać rozwiązane przez samą EIOPA oraz krajowe organy nadzoru i ustawodawców, np. w kontekście przeglądu przepisów dotyczących europejskich urzędów nadzoru i systemu Wypłacalność II. Ponadto, w celu zapewnienia większej wydajności i skuteczności działań, Trybunał zaleca zwiększenie zasobów kadrowych EIOPA przypisanych do zadań nadzorczych. Wszystkie wnioski z kontroli, jak również zalecenia pokontrolne i odpowiedzi Urzędu zostały przedstawione w sprawozdaniu specjalnym nr 29/2018, które jest dostępne na stronie internetowej Trybunału eca.europa.eu.

Specjalne sprawozdanie roczne Trybunału za 2017 r., sporządzone zgodnie z art. 92 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 806/2014, dotyczące wszelkich zobowiązań warunkowych wynikających z wykonywania przez Jednolitą Radę ds.

Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji, Radę i Komisję zadań na mocy tego rozporządzenia za rok budżetowy 2017

55 Zgodnie z art. 92 ust. 4 rozporządzenia w sprawie jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji Trybunał przeprowadza co roku kontrolę dotyczącą wszelkich zobowiązań warunkowych wynikających z wykonywania przez Jednolitą Radę ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji, Komisję i Radę ich zadań na mocy tego rozporządzenia. Wszystkie wnioski z kontroli za rok budżetowy 2017, jak również zalecenia i odpowiedzi Jednolitej Rady zostały przedstawione w specjalnym sprawozdaniu rocznym, które jest dostępne na stronie internetowej Trybunału eca.europa.eu.

Inne sprawozdania specjalne Trybunału, w których jest mowa o co najmniej jednej agencji

56 Oprócz sprawozdań z kontroli poświęconych wyłącznie agencjom, w 2018 r. Trybunał opublikował również szereg sprawozdań specjalnych dotyczących realizacji polityki UE, w których wspomniano o kilku agencjach (*rys. 16*).

Rys. 16 – Inne sprawozdania specjalne Trybunału, w których jest mowa o agencjach

Źródło: Europejski Trybunał Obrachunkowy.

Wykaz akronimów odnoszących się do agencji i innych organów UE

Akronim	Pełna nazwa	Lokalizacja siedziby
ACER	Agencja ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki	Lublana, Słowenia
Urząd BEREC	Urząd Organu Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej	Ryga, Łotwa
CdT	Centrum Tłumaczeń dla Organów Unii Europejskiej	Luksemburg, Luksemburg
Cedefop	Europejskie Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego	Saloniki, Grecja
CEPOL	Agencja Unii Europejskiej ds. Szkolenia w Dziedzinie Ścigania	Budapeszt, Węgry
Chafea	Agencja Wykonawcza ds. Konsumentów, Zdrowia, Rolnictwa i Żywności	Luksemburg, Luksemburg
CPVO	Wspólnotowy Urząd Ochrony Odmian Roślin	Angers, Francja
EACEA	Agencja Wykonawcza ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego	Bruksela, Belgia
EASA	Europejska Agencja Bezpieczeństwa Lotniczego	Kolonia, Niemcy
EASME	Agencja Wykonawcza ds. Małych i Średnich Przedsiębiorstw	Bruksela, Belgia
EASO	Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu	Valletta, Malta
EUNB	Europejski Urząd Nadzoru Bankowego	Paryż, Francja
ECDC	Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób	Sztokholm, Szwecja
ECHA	Europejska Agencja Chemikaliów	Helsinki, Finlandia
EEA	Europejska Agencja Środowiska	Kopenhaga, Dania

EFCA	Europejska Agencja Kontroli Rybołówstwa	Vigo, Hiszpania
EFSA	Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności	Parma, Włochy
EIGE	Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn	Wilno, Litwa
EIOPA	Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych	Frankfurt, Niemcy
EIT	Europejski Instytut Innowacji i Technologii	Budapeszt, Węgry
ELA	Europejski Urząd ds. Pracy	Bratysława, Słowacja
EMA	Europejska Agencja Leków	Amsterdam, Niderlandy
EMCDDA	Europejskie Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii	Lizbona, Portugalia
EMSA	Europejska Agencja Bezpieczeństwa Morskiego	Lizbona, Portugalia
ENISA	Agencja Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Sieci i Informacji	Heraklion, Grecja
EPPO	Prokuratura Europejska	Luksemburg, Luksemburg
ERA	Agencja Kolejowa Unii Europejskiej	Valenciennes, Francja
ERCEA	Agencja Wykonawcza Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych	Bruksela, Belgia
ESA	Agencja Dostaw Euratomu	Luksemburg, Luksemburg
ESMA	Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych	Paryż, Francja
ETF	Europejska Fundacja Kształcenia	Turyń, Włochy
EUIPO	Urząd Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej	Alicante, Hiszpania

eu-LISA	Europejska Agencja ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości	Tallin, Estonia
EU-OSHA	Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy	Bilbao, Hiszpania
Eurofound	Europejska Fundacja na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy	Dublin, Irlandia
Eurojust	Europejska Jednostka Współpracy Sądowej	Haga, Niderlandy
Europol	Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania	Haga, Niderlandy
FRA	Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej	Wiedeń, Austria
Frontex	Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej	Warszawa, Polska
GSA	Agencja Europejskiego Globalnego Systemu Nawigacji Satelitarnej	Praga, Republika Czeska
INEA	Agencja Wykonawcza ds. Innowacyjności i Sieci	Bruksela, Belgia
REA	Agencja Wykonawcza ds. Badań Naukowych	Bruksela, Belgia
SRB	Jednolita Rada ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji	Bruksela, Belgia

Zespół kontrolny

W trzecim rzędzie (od lewej): Hans Christian Monz (koordynator zadania), Sevdalina Todorova (kontrolerka), Joao Pedro Bento (kontroler), Tomas Mackevicius (attaché), Arunas Juozulynas (koordynator zadania), Flavia Di Marco (kontrolerka), Mindaugas Pakstys (szef gabinetu).

W drugim rzędzie (od lewej): Bob De Blick (kontroler), Janis Gaisonoks (oddelegowany ekspert krajowy), Roberto Sanz Moratal (kontroler), Mari Liis Pelmas Gardin (sekretarka), Iveta Adovica (kontrolerka), Christine Becker (kontrolerka), Andrea Ferraris (koordynator zadania), Andreja Pavlakovic Milosavljevic (koordynatorka zadania), Alexandra Mazilu (grafik).

W pierwszym rzędzie (od lewej): Julio Cesar Santin Santos (kontroler), Helder Vasco Travado (kontroler), Peter Eklund (koordynator zadania), Friedemann Zippel (kierownik), Judita Frangez (sekretarka), Rimantas Sadzius (członek Trybunału), Ioanna Metaxopoulou (dyrektor Izby IV), Svetoslava Tashkova (kontrolerka), Jonathan Lannin (stażysta).

EUROPEJSKI
TRYBUNAŁ
OBRAČUNKOWY

Urząd Publikacji
Unii Europejskiej